

Økonomiske konsekvenser af corona- pandemien

Indhold

Forord	2
Indledning	3
Politiske tiltag for at forsinke spredningen af corona	5
Politiske tiltag for at komme virksomheder til undsætning	6
Omsætning	7
Omsætningen er faldet for to ud af tre af Dansk Erhvervs medlemmer	7
Omsætningen er i gennemsnit faldet med 31 pct. hos Dansk Erhvervs medlemmer	8
37 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har oplevet et omsætningsfald på mindst 40 pct.	10
Lønomkostninger	11
16 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har opsagt medarbejdere	11
72 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har sendt medarbejdere hjem	12
Knap halvdelen af Dansk Erhvervs medlemmer forventer at gøre brug af lønkompensationsordningen	13
Likviditet	14
Likviditeten kan slippe op i de kommende uger og måneder	15
Ubetalte tilgodehavender hos både private og offentlige kunder	16
Offentlige ordrer bliver annulleret	19

Forord

Foran dig har du et overblik over corona-pandemiens foreløbige konsekvenser for dansk erhvervsliv. Det er stærk og trist læsning, som med al tydelighed viser, at vi står midt i en historisk stor økonomisk krise. En krise, der uundgåeligt vil medføre konkurser, arbejdsløshed og lavkonjunktur.

Allerede få dage inde i krisen er danske virksomheder påvirket voldsomt af corona-pandemien og de initiativer, der er taget for at mindske smitten. Dansk Erhverv arbejder tæt sammen med myndighederne, regeringen og Folketinget i bestræbelse på at finde konstruktive initiativer, der kan være med til at sikre, at landets virksomheder kommer bedst muligt igennem krisen.

Vi er dagligt i dialog med hundredvis af medlemsvirksomheder, som modtager ansættelsesretlig rådgivning i denne svære situation, og som beretter om udfordringer og kommer med konkrete løsningsforslag. Det klæder os godt på til at samle trådene og være erhvervslivets stærke stemme.

Flere hjælpepakker med inspiration fra bl.a. Dansk Erhverv er allerede præsenteret og iværksat, men udviklingen går stærkt, og vi bliver ved med at følge den nøje. Aktuel og systematisk opsamlet viden om udviklingen er et værdifuldt beslutningsgrundlag. Denne rapport giver netop dét.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sende en særlig tak til de mange medlemsvirksomheder, som midt i en historisk krisetid og en hverdag fuld af rigtig svære beslutninger har taget sig tid til hurtigt at svare på vores spørgeskema.

God læselyst!

Brian Mikkelsen
Administrerende direktør i Dansk Erhverv

Indledning

11. marts 2020 introducerede regeringen og myndighederne en række midlertidige restriktioner for danskernes adfærd for at forsinke udbredelse af corona-pandemien. En forsinkelse af udbredelsen kan bidrage til at undgå en situation med utilstrækkelig kapacitet i det danske sundhedsvæsen. Restriktionerne har imidlertid store negative følgevirkninger: Danske virksomheder er blevet ramt øjeblikkeligt og hårdt. Arrangementer er blevet aflyst, kunder bliver væk, og medarbejdere bliver hjemsendt.

For at belyse omfanget af de negative følgevirkninger for erhvervslivet – og dermed samfundsøkonomien – har Dansk Erhverv gennemført en medlemsundersøgelse, som afdækker udviklingen i omsætning, likviditet og lønomkostninger. Nedenfor opsummerer vi de overordnede konklusioner på baggrund af undersøgelsen.

Omsætning

- Omsætningen er faldet for to ud af tre af virksomhederne.
- Virksomhedernes omsætning er samlet set faldet med 31 pct.
- 37 pct. af virksomhederne har oplevet et fald i omsætningen på mindst 40 pct.
- Oplevelseserhvervene er de brancher, som har oplevet det største omsætningsfald: Her har virksomhederne i gennemsnit mistet 81 pct. af deres omsætning.
- De næstmest ramte brancher er detailhandlen og transportsektoren, som i gennemsnit har mistet 39 pct. og 38 pct. af deres omsætning.

Lønomkostninger

- 16 pct. af virksomhederne har opsagt medarbejdere.
- 72 pct. af virksomhederne har sendt medarbejdere hjem.
- Knap halvdelen af virksomhederne forventer at gøre brug af muligheden for lønkomensation.

Likviditet

- For halvdelen af virksomhederne er likviditet en bekymring på tidspunktet for dataindsamling.
- Indenfor en tidshorisont på to måneder, forventer 39 pct. af virksomhederne at løbe tør for likviditet, hvis situationen ikke bliver bedre.
- 29 pct. af virksomhederne har tilgodehavende hos offentlige institutioner, og halvdelen har tilgodehavender hos andre private virksomheder.
- 51 pct. af virksomhederne med salg til den offentlige sektor har tilgodehavende hos offentlige institutioner.
- 41. pct. af virksomhederne med salg til den offentlige sektor har oplevet, at det offentlige annullerer igangværende og/eller indgåede aftaler som følge af corona-krisen.

Data er indsamlet i perioden 18. marts kl. 15 til 19. marts kl. 12. 1.091 danske virksomheder har svaret på undersøgelsen. Disse virksomheder er repræsentative for Dansk Erhvervs medlemmer på størrelse, branche og region. Stikprøven er dog ikke nødvendigvis repræsentativ for

det samlede danske erhvervsliv. Den maksimale stikprøveusikkerhed i en undersøgelse med 1.091 respondenter er ca. +/- 3 pct. point.¹

Nedenfor giver vi først et kort overblik over de politiske tiltag, der er sat i verden for at forsinke spredningen af virus. Derefter giver vi et kort overblik over de politiske tiltag, hvis formål er at holde hånden under danske arbejdspladser og virksomheder. Bemærk, at der efter indsamling af data til denne undersøgelse er lanceret yderligere politiske tiltag.

Resten af rapporten er struktureret i tre kapitler, som beskriver omsætning, lønomkostninger og likviditet i Dansk Erhvervs medlemsvirksomheder på tidspunktet for dataindsamlingen.

Krisen i Danmark udvikler sig løbende og i hastigt tempo. Det er derfor Dansk Erhvervs klare vurdering, at de ellers markante fald i omsætning, likviditet mv. vil udvikle sig yderligere i negativ retning i de kommende uger. Tilsvarende vurderer Dansk Erhverv, at vi vil opleve et endnu flere hjemsendelser og øget brug af diverse hjælpepakker, herunder ordningen om løn-kompensation og ordningen vedrørende kompensation for udgifter, der ikke var vedtaget, da denne undersøgelse blev gennemført.

---

¹ Usikkerheden er naturligvis større i de figurer, som bygger på færre respondenter.

Politiske tiltag for at forsinke spredningen af corona

De første tiltag for at forsinke udbredelsen af corona i Danmark blev lanceret onsdag den 11. marts. Efterfølgende er flere af restriktionerne blevet skærpet, fx er der nedlagt forbud mod at mødes flere end 10 personer, dele af servicesektoren er blevet tvangslukket, og de danske grænser er blevet lukket for turister og udenlandske statsborgere uden en anerkendelsesværdigt formål med at besøge Danmark.

Følgende restriktioner blev meldt ud den 11. marts (med virkning fra 13. marts og i første omgang to uger frem):

- Elever og studerende på alle uddannelsesinstitutioner sendes hjem
- Alle indendørs kulturinstitutioner, biblioteker, fritidstilbud mv. lukker
- Alle offentligt ansatte, der ikke varetager kritiske funktioner, sendes hjem
- Alle private arbejdsgivere opfordres til at sikre, at flest muligt arbejder hjemmefra, afspadserer eller afholder ferie
- Lukning af skoler og dagtilbud
- Begrænset anvendelse af kollektiv trafik
- Restriktioner i forhold til plejehjems- og hospitalsbesøg
- Hastelovgivning som giver mulighed for at gennemtvinge særligt nødvendige foranstaltninger
- Forbud mod at samle flere end 100 personer indendørs
- Udenrigsministeriet skærper sine rejsevejledninger
- Yderligere restriktioner ved indrejse i Danmark

Kilde: www.regeringen.dk/nyheder/pressemoede-11-marts-i-spejlsalen

Politiske tiltag for at komme virksomheder til undsætning

Dansk Erhverv har siden starten af corona-pandemiens udbrud arbejdet med og anbefalet tiltag, der skal imødekomme de økonomiske udfordringer, virksomhederne møder. Regeringen og et samlet Folketing har allerede iværksat en række af disse tiltag i form af lovforslag og politiske aftaler. Situationen udvikler sig hele tiden, og det gør de værktøjer, der kan hjælpe os igennem krisen også. Udviklingen går stærkt og nye initiativer er hidtil kommet til dagligt.

Følgende tiltag var vedtaget på tidspunktet for den dataindsamling, som ligger til grund for konklusionerne i denne rapport:

- Midlertidig kompensation for virksomheders faste udgifter og kompensationsordning, der tilgodeser selvstændige og freelancere
- Forbedringstiltag for små og mellemstore virksomheders likviditet
- Trepartsaftale om midlertidig lønkompensation for lønmodtagere på det private arbejdsmarked
- To garantiordninger, sygedagpengerefusion, fleksibel arbejdsfordeling og frigivelse af den kontracykliske kapitalbuffer
- Udskydelse af moms, AM-bidrag og A-skat, kompensation til arrangører og etablering af corona-enhed
- Organisationsaftaler for hotel- og restaurationsvirksomheder og TA-området
- Suspendering af køre-/hviletidsbestemmer samt miljø- og støjzoner
- Nødpasning af 0-9-årige børn

Kilde: www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/oversigt-gennemforte-hjalpetiltag-til-dansk-erhvervsliv/

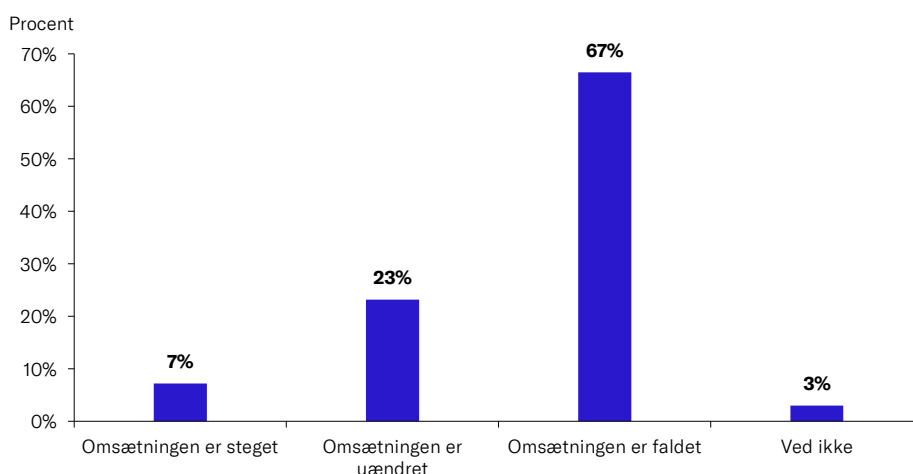
Vores konklusioner skal altså ses i lyset af, at der allerede er gennemført en række initiativer, der har til hensigt at mindske skadevirkningerne af corona-krisen.

Omsætning

Omsætningen er faldet for to ud af tre af Dansk Erhvervs medlemmer

Til trods for de mange politiske initiativer beskrevet ovenfor har corona-krisen allerede sat sine spor i danske virksomheders omsætning. Blandt Dansk Erhvervs medlemmer angiver to ud af tre, at omsætningen er faldet i marts måned i år sammenlignet med samme periode sidste år. Kun syv pct. oplever stigende efterspørgsel og omsætning på deres varer eller serviceydelser, mens lige knap hver fjerde melder om uændret omsætning.

Figur 1: **Hvilket af følgende udsagn passer bedst på din virksomheds omsætning, hvis du ser på marts måned indtil videre og sammenligner med tilsvarende periode sidste år?**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, marts 2020.

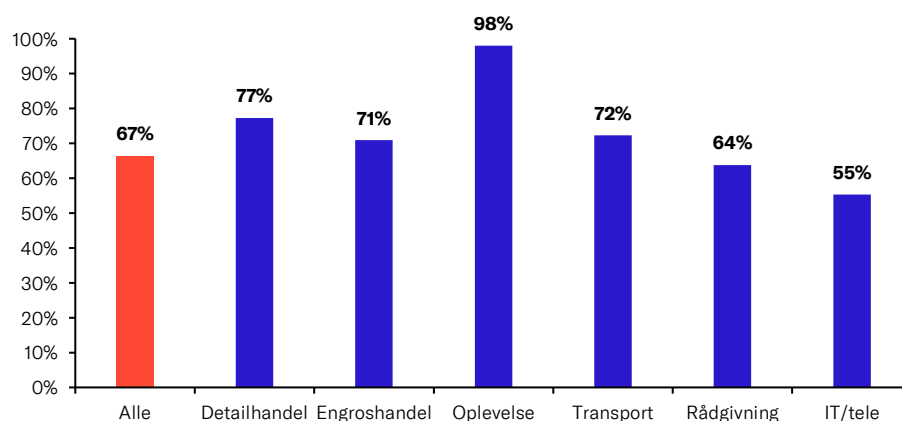
Anm: n = 1.091.

Nedenstående oversigt over en række udvalgte brancher viser både, at corona-krisen har ramt bredt i det danske erhvervsliv, men at særligt én branche er hårdt ramt; oplevelseserhvervene. Her angiver hele 98 pct. af virksomhederne, at de har haft faldende omsætning som konsekvens af de tiltag, som den danske regering har truffet for at forhindre yderligere coronasmitte. Oplevelseserhvervene dækker i denne undersøgelse over virksomheder, som definerer sig selv som tilhørende én eller flere af følgende kategorier: Hotel, restauration, turisme eller underholdning.

Udover oplevelseserhvervene er det særligt (visse dele af) detailbranchen, som er ramt. Her er det godt tre ud af fire virksomheder, som melder om faldende omsætning. Indenfor rådgivning- og it/tele-branchen, melder henholdsvis 64 og 55 pct. om faldende omsætning. At det særligt er oplevelseserhvervene og detailbranchen, som er ramt af faldende omsætning, kan hænge sammen med, at det er de brancher, som først rammes i en situation, hvor danskerne bliver bedt om at holde afstand og blive derhjemme, og nogle butikker bliver lukket ved påbud.

Figur 2: **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, som har oplevet faldende omsætning i marts 2020 sammenlignet med tilsvarende periode sidste år fordelt på branche.**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, marts 2020.

Anm: n (alle) = 1.091, n (detailhandel) = 194, n (engroshandel) = 141, n (oplevelse) = 50, n (transport) = 188, n (rådgivning) = 94, n (IT/tele) = 123.

Omsætningen er i gennemsnit faldet med 31 pct. hos Dansk Erhvervs medlemmer

Dansk Erhvervs medlemmer er også blevet bedt om at angive, hvor meget deres omsætning er steget/faldet med i perioden 1. til 19. marts 2020, hvis de sammenligner med tilsvarende periode sidste år. Figuren nedenfor viser, at Dansk Erhvervs medlemmer i gennemsnit har mistet 31 pct. af deres omsætning indtil videre i marts måned, hvis de sammenligner med samme periode sidste år. Det overordnede estimat dækker over store forskelle på tværs af brancher.

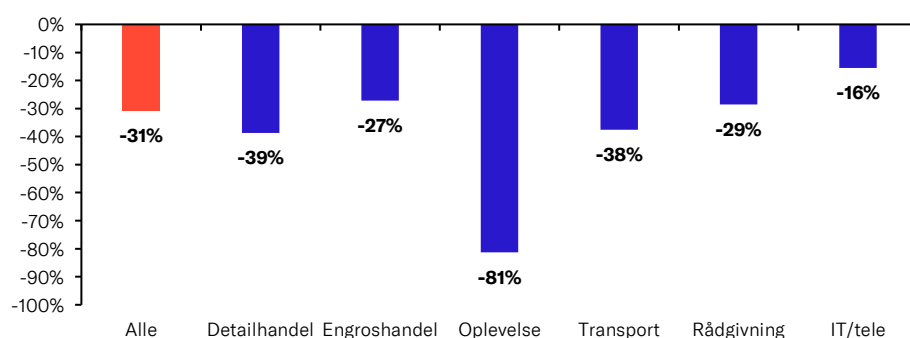
Figuren bekræfter det samme billede, som blev dokumenteret ovenfor; der er ingen brancher, som går fri, men oplevelseserhvervene er suverænt den branche, som har oplevet det største

omsætningsfald i marts måned indtil 19. marts. Dansk Erhvervs medlemmer indenfor oplevelseserhvervene har i gennemsnit mistet 81 pct. af deres omsætning. Det er markant mere end de næstmest ramte brancher, som er detailhandlen og transportsektoren, som i gennemsnit har mistet 39 pct. og 38 pct. af deres omsætning. Det interessante ved detailsektoren er, at den sammen med it/tele-branchen er de brancher, hvor flest virksomheder melder om *stigende* omsætning som følge af corona-krisen. Det viser, at særligt detailhandlen er delt i to, hvor dagligvarehandlen har oplevet stor efterspørgsel siden 11. marts, hvor statsministeren lukkede ned for store dele af den offentlige sektor og igangsatte en lang række andre initiativer, som har ramt andre dele af detailhandlen, som ikke handler med dagligvarer, ekstra hårdt.

Derudover er det de B2B-rettede brancher – engrosbranchen, rådgivning og it/tele – som melder om de mindste fald i omsætningen. Dermed ikke sagt, at virksomhederne i disse brancher ikke er ramt af krisen, for det er de, men det virker ikke til, at de (endnu) er lige så hårdt ramt som nogle af de andre brancher.

Som beskrevet ovenfor er data til denne undersøgelse indsamlet i perioden fra den 18. til den 19. marts. Flere tiltag er siden indført fra regeringen og Folketinget siden. Dette har bl.a. medført, at flere virksomheder helt er lukket. Det er derfor Dansk Erhvervs klare vurdering, at omsætningen vil falde yderligere og tilmed markant i en række brancher. Det gælder ikke mindst de dele af detailbranchen (storcentre, magasiner mv) og restaurationsbranchen samt de liberale erhverv, der helt er blevet lukket.

Figur 3: **Udvikling i omsætningen for Dansk Erhvervs medlemmer i marts 2020 sammenlignet med tilsvarende periode sidste år fordelt på branche.**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, marts 2020.

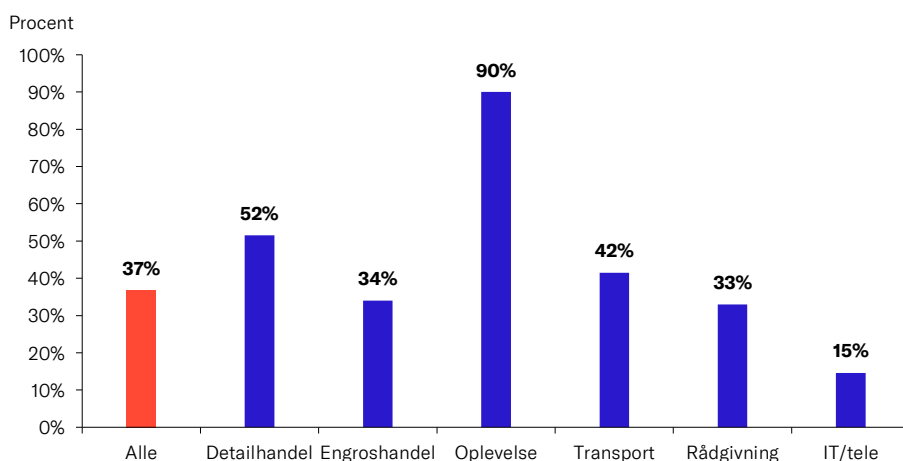
Anm: n (alle) = 1.091, n (detailhandel) = 194, n (engroshandel) = 141, n (oplevelse) = 50, n (transport) = 188, n (rådgivning) = 94, n (IT/tele) = 123.

37 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har oplevet et omsætningsfald på mindst 40 pct.

Umiddelbart efter afslutning af dataindsamling til denne undersøgelse lancerede regeringen en hjælpepakke, som er vedtaget med opbakning fra alle partier i Folketinget. Pakken indeholder bl.a., at virksomheder på tværs af brancher får mulighed for midlertidig kompensation for faste udgifter. Kompensationen målrettes virksomheder med et stort fald i omsætningen (mere end 40 pct.).

Figur 4 nedenfor viser, at 37 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har mistet mindst 40 pct. af deres omsætning indtil videre i marts måned, hvis de sammenligner med samme periode sidste år. Figuren viser også, at det særligt er oplevelseserhvervene og detailhandlen, som er hårdt ramt. Her har henholdsvis 90 pct. og 52 pct. af virksomhederne haft et omsætningsfald på mere end 40 pct.

Figur 4: **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, som har oplevet et omsætningsfald på mere end 40 pct. som følge af corona-krisen fordelt på branche.**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, marts 2020.

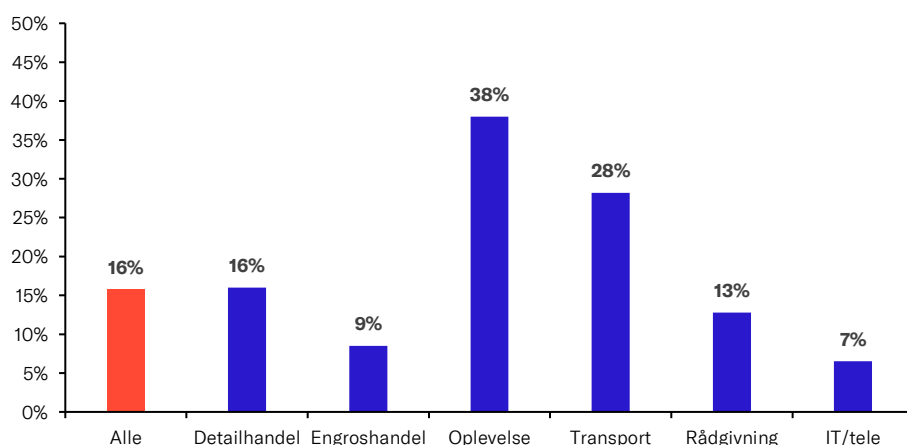
Anm: n (alle) = 1.091, n (detailhandel) = 194, n (engroshandel) = 141, n (oplevelse) = 50, n (transport) = 188, n (rådgivning) = 94, n (IT/tele) = 123.

Lønomkostninger

16 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har opsagt medarbejdere

Corona-krisen har betydet et stort fald i omsætningen hos to ud af tre af Dansk Erhvervs medlemmer. Den faldende omsætning har allerede haft konsekvenser for de ansatte i en lang række virksomheder, som har opsagt medarbejdere. Blandt Dansk Erhvervs medlemmer har hver sjette virksomhed opsagt medarbejdere siden 1. marts 2020 som følge af corona-relateret fald i omsætningen.

Figur 5: **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, der har opsagt medarbejdere siden 1. marts pga. corona-relateret fald i omsætning.**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, marts 2020.

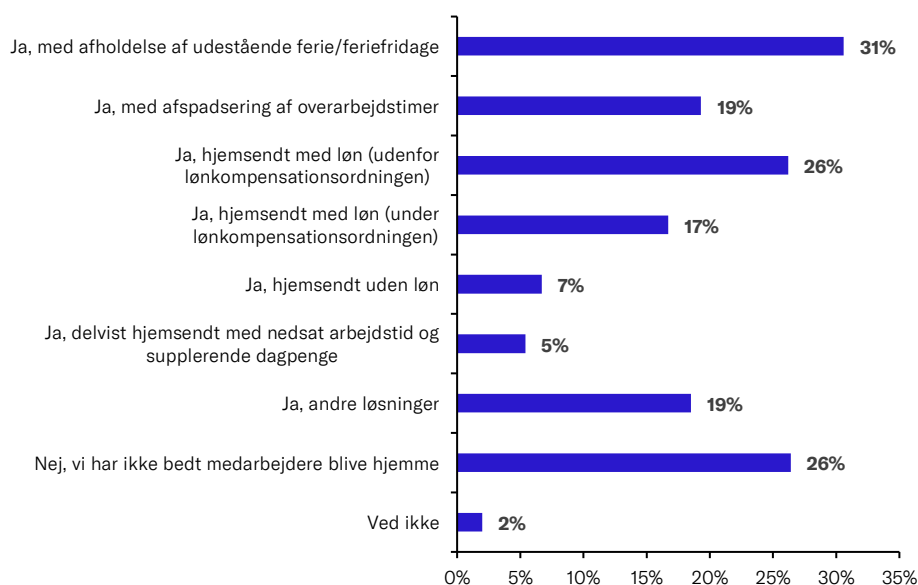
Anm: n (alle) = 1.091, n (detailhandel) = 194, n (engroshandel) = 141, n (oplevelse) = 50, n (transport) = 188, n (rådgivning) = 94, n (IT/tele) = 123.

Det er særligt oplevelseserhvervene og transportbranchen, som allerede har opsagt medarbejdere som følge af corona-krisen. Hele 38 pct. af virksomhederne indenfor oplevelseserhvervene har opsagt medarbejdere, mens det gælder for 28 pct. af transportvirksomheder. Engroshandlen og IT/tele er blandt de brancher, hvor færrest virksomheder har følt sig nødsaget til at opsig medarbejdere.

72 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har sendt medarbejdere hjem

Dansk Erhvervs medlemmer har angivet, om de har bedt medarbejdere om at blive hjemme, selvom de egentlig skulle have været på arbejde.

Figur 6: **Har din virksomhed bedt medarbejdere om at blive hjemme, selvom de egentlig skulle have været på arbejde?**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, marts 2020.

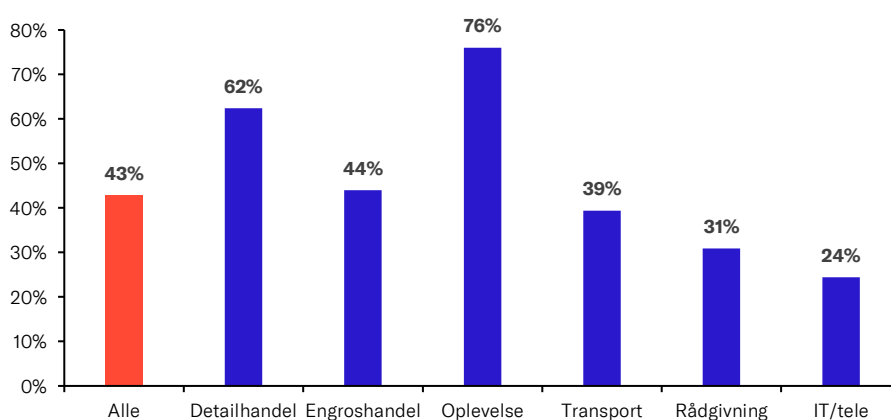
Anm: n (alle) = 1.091. Bemærk, at svarene ikke summer til 100%. Det skyldes, at virksomhederne kunne vælge flere svarmuligheder.

Kun 26 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har ikke bedt medarbejdere om at blive hjemme. Blandt de mange virksomheder, som har bedt medarbejdere om at blive hjemme, er der taget mange forskellige løsninger i brug. Der er ikke et entydigt billede af, hvilken løsning virksomhederne har valgt, hvilket understreger det forskelligartede arbejdsmarked, som vi har i Danmark, hvor vilkårene for medarbejderne er meget forskellige fra branche til branche. En lang række virksomheder har angivet mere end én løsning, hvilket også indikerer, at de gør brug af en lang række værktøjer i denne ekstraordinære tid.

Knap halvdelen af Dansk Erhvervs medlemmer forventer at gøre brug af lønkompensationsordningen

Der er indgået en trepartsaftale om midlertidig lønkompensation til private virksomheder. Vi har spurgt medlemmerne, om de forventer at gøre brug af denne mulighed for lønkompensation.

Figur 7: **Forventer du, at din virksomhed vil gøre brug af muligheden for lønkompensation?**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, marts 2020.

Anm: n (alle) = 1.091, n (detailhandel) = 194, n (engroshandel) = 141, n (oplevelse) = 50, n (transport) = 188, n (rådgivning) = 94, n (IT/tele) = 123.

43 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer forventer, at de kommer til at gøre brug af muligheden for lønkompensation. Det gælder særligt for oplevelseserhvervene (76 pct.) og detailhandlen (62 pct.), mens kun 24 pct. af virksomhederne indenfor IT/tele forventer at gøre brug af muligheden. Der er en naturlig sammenhæng mellem, hvilke brancher, der er hårdest ramt, og hvilke brancher, der forventer at gøre brug af lønkompensationsordningen. Det skyldes, at lønkompensation først tages i anvendelse, når en virksomhed ser ind i et muligt omsætningsfald og vælger at sende medarbejdere hjem.

Bemærk, at figur 6 viste, at kun 17 pct. af medlemmerne på nuværende tidspunkt har sendt medarbejdere hjem under lønkompensationsordningen. Det skyldes formentlig, at ordningen stadigvæk er meget ny og at nogle virksomheder ikke endnu er i krise, men forventer at komme det, hvis ikke situationen normaliserer sig.

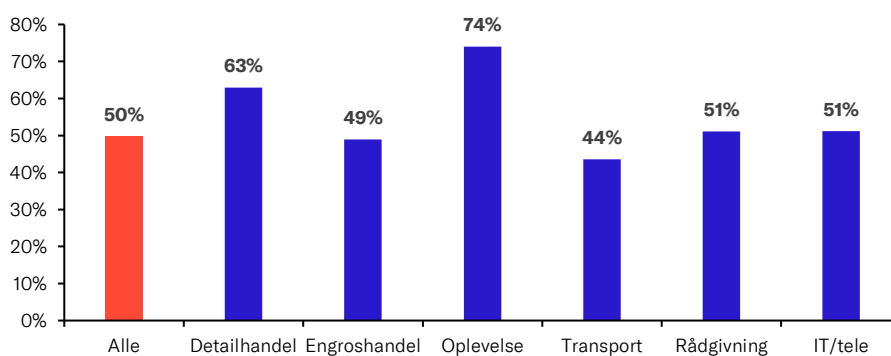
Likviditet

Dansk Erhvervs medlemmer har også svaret på, hvordan deres likviditet har ændret sig som følge af corona-krisen, og hvilken betydning det har for deres forretning. Derudover har medlemsvirksomhederne svaret på, om de har endnu ubetalte regninger udsendt til offentlige institutioner og private virksomheder, og om de oplever, at ordrer bliver annulleret af offentlige institutioner.

For halvdelen af Dansk Erhvervs medlemmer er likviditet en bekymring på tidspunktet for dataindsamling (18.-19. marts). Særligt oplevelseserhvervene samt detailhandlen bekymrer sig om manglen på likviditet. Blandt gruppen af medlemmer i oplevelseserhvervene er likviditet en bekymring for 74 pct., mens likviditet er en bekymring for 63 pct. af medlemmerne i detailhandlen (se figur 8). Disse brancher er desuden mærkede af, at de oplevede nedgang i omsætningen som de første, og af at de indførte forsamlingsrestriktioner og butikslukninger i særdeleshed går ud over deres forretninger.

Bekymringen om manglende likviditet skal desuden ses i lyset af, at nogle af brancherne generelt har lave overskudsgrader. Det gør sig særligt gældende for detailhandlen, oplevelseserhvervene og transportbranchen.

Figur 8: **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, som er bekymret for mangel på likviditet.**

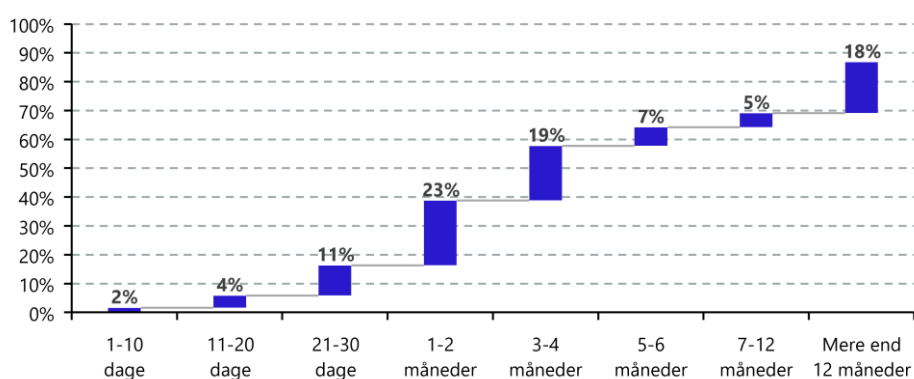
Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, marts 2020.

Anm: n (alle) = 1.091, n (detailhandel) = 194, n (engroshandel) = 141, n (oplevelse) = 50, n (transport) = 188, n (rådgivning) = 94, n (IT/tele) = 123.

Likviditeten kan slippe op i de kommende uger og måneder

6 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer skønner, at deres likviditet slipper op indenfor de kommende tre uger, hvis situationen ikke normaliseres. Indenfor en tidshorisont på to måneder, forventer 39 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer at løbe tør for likviditet, hvis situationen ikke bliver bedre.

Figur 9: **Virksomhedernes skøn for, hvor længe de har likviditet nok til at fortsætte i den nuværende situation.**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, marts 2020.

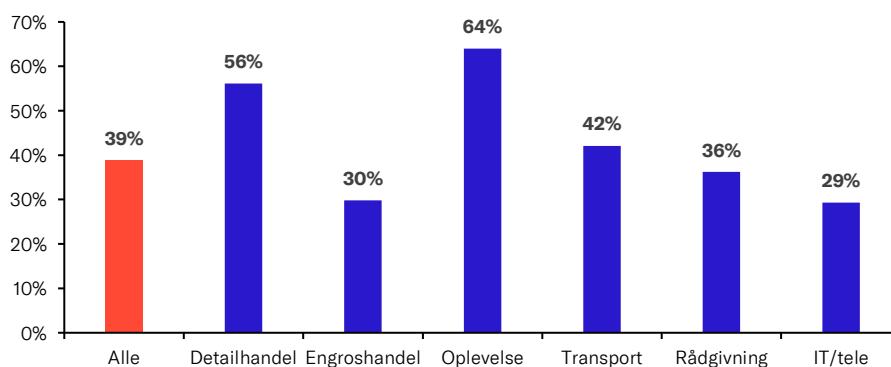
Anm: n = 1.091. 13 pct. af virksomhederne ved ikke hvor længe de har likviditet til at fortsætte. Disse er derfor ikke medtaget i figuren.

Virksomhederne i oplevelseserhvervene samt detail, som havde størst andel af bekymrede, har også den højeste andel af virksomheder, som forventer at løbe tør for likviditet indenfor en tidshorisont på to måneder. Hele 64 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer i oplevelseserhvervene forventer at løbe tør for likviditet indenfor to måneder, hvis situationen ikke ændres. Det tilsvarende tal for detailhandlen er på 56 pct.

Som beskrevet ovenfor er data til denne undersøgelse indsamlet i perioden fra den 18. til den 19. marts. Umiddelbart efter afslutning af dataindsamlingen lancerede regeringen en hjælpepakke, som bl.a. har til hensigt at øge virksomhedernes mulighed for at få kredit. Disse tiltag vil formentlig have indflydelse på virksomhederne vurdering af deres likviditet, hvis de som hensigten er, får bankerne til at øge deres udlån til virksomhederne.

Figur 10: **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, der ikke har likviditet til at fortsætte mere end 2 måneder, fordelt på branche.**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, marts 2020.

Anm: n (alle) = 1.091, n (detailhandel) = 194, n (engroshandel) = 141, n (oplevelse) = 50, n (transport) = 188, n (rådgivning) = 94, n (IT/tele) = 123.

Ubetalte tilgodehavender hos både private og offentlige kunder

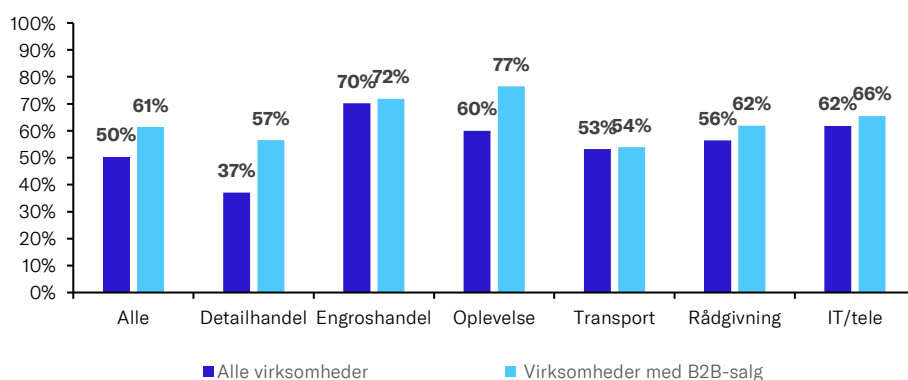
Næsten hver tredje virksomhed (29 pct.) har tilgodehavende hos offentlige institutioner, og halvdelen har tilgodehavender hos andre private virksomheder. Når udsigterne for en virksomheds likviditet giver anledning til bekymringer, er det forventeligt, at betaling af regninger bliver udskudt så længe som muligt. Offentlige institutioner kan derimod med fordel afregne private virksomheder hurtigst muligt for derigennem at bidrage til større likviditet i de trængte private virksomheder. Dette tiltag er netop et element i en aftale mellem regeringen og alle Folketingets partier indgået den 19. marts 2020.

Tilgodehavender hos private virksomheder

Tilgodehavender hos andre private virksomheder er ifølge besvarelserne særligt store for engroshandlen og IT/tele-branchen. I engrosbranchen har 70 pct. af virksomhederne sendt regninger til andre private virksomheder, som endnu ikke er betalt. I IT/tele-branchen gælder det for 62 pct. af virksomhederne.

Det er imidlertid ikke alle virksomheder, der har salg til andre private virksomheder. De lyseblå søjler i Figur 11 viser andelen af virksomhederne indenfor hver branche, som har salg til andre private virksomheder, der har ubetalte regninger fra andre private virksomheder. Her

Figur 11 **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, som har sendt regninger til andre private virksomheder, som endnu ikke er betalt.**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, marts 2020.

Anm: n (alle) = 1.091/780, n (detailhandel) = 194/78, n (engroshandel) = 141/135, n (oplevelse) = 50/34, n (transport) = 188/169, n (rådgivning) = 94/84, n (IT/tele) = 123/116.

Tilgodehavender hos offentlige institutioner

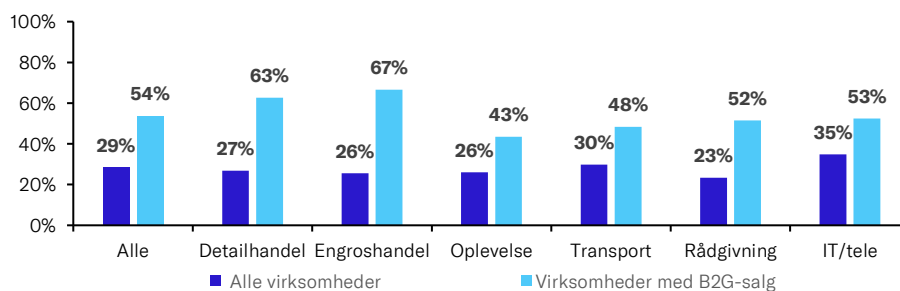
Regeringen og alle Folketingets partier har 19. marts 2020 indgået en politisk aftale om, at det offentlige indkøb skal være med til at understøtte, at virksomhederne kommer godt igennem corona-krisen. Staten vil forudbetale visse leverancer og undlade af bruge misligholdelsesbestemmelser, hvis misligholdelsen skyldes corona-pandemien.

Den offentlige sektor køber hvert år ind for 380 mia. kr.², og den politiske aftale er derfor en stor håndsrækning til de mange danske virksomheder, som i vid udstrækning er afhængige af salget til den offentlige sektor. KL og Danske Regioner har allerede tidligere opfordret kommuner og regioner til at fremrykke betalinger til virksomheder, og en nylig analyse fra Dansk Erhverv viser, at kommunerne har gode forudsætninger for dette.

Til trods for den tidligere opfordring fra KL og Danske Regioner, viser undersøgelsen, at hver tredje medlemsvirksomhed har ubetalte regninger liggende hos offentlige institutioner på tidspunktet for dataindsamling (se figur 12). Det gælder 54 pct. af de virksomheder, som sælger til det offentlige. Aftalen, som er indgået den 19. marts 2020, vil altså komme mange virksomheder til gode.

² Dialog med Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, januar 2020.

Figur 12: **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, som har sendt regninger til offentlige institutioner, som endnu ikke er betalt.**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, marts 2020.

Anm: n (alle) = 1.091, n (detailhandel) = 194, n (engroshandel) = 141, n (oplevelse) = 50, n (transport) = 188, n (rådgivning) = 94, n (IT/tele) = 123.

Aftale mellem regeringen og alle Folketingets partier 19. marts 2020

Parterne er enige om, at det offentlige indkøb skal være med til at understøtte, at virksomhederne – og dermed lønmodtagerne – kommer godt igennem den ekstraordinære økonomiske situation som følge af corona-pandemien. Aftaleparterne er på den baggrund enige om, at der til og med 31. oktober 2020 kan dispenseres fra en række bevillingsregler, der har betydning for indkøb i staten.

Dispensationerne vil give mulighed for følgende:

- Forudbetale leverancer frem til 1. juli med en værdi på højst 1 mio. kr.
- Undlade af gøre misligholdelsesbestemmelser (fx krav om betaling af bod for forsinkelse), gældende over for leverandører til staten, hvis misligholdelsen kan henføres til corona-pandemien.

Regeringen vil snarest sende et aktstykke til Finansudvalget med henblik på at tilvejebringe bevillingsmæssig hjemmel hertil. Hvis den nuværende ekstraordinære situation forbedres inden da, trækkes dispensationerne tilbage inden 31. oktober 2020. Regeringen vil gå i dialog med KL og Danske Regioner om mulighederne for en tilsvarende håndtering i kommuner og regioner. Parterne noterer sig, at KL og Danske Regioner har opfordret kommuner og regioner til at fremrykke betalinger til virksomheder. KL har desuden opfordret kommunerne til så vidt muligt at fremrykke planlagte anlægs- og renoveringsprojekter mv.

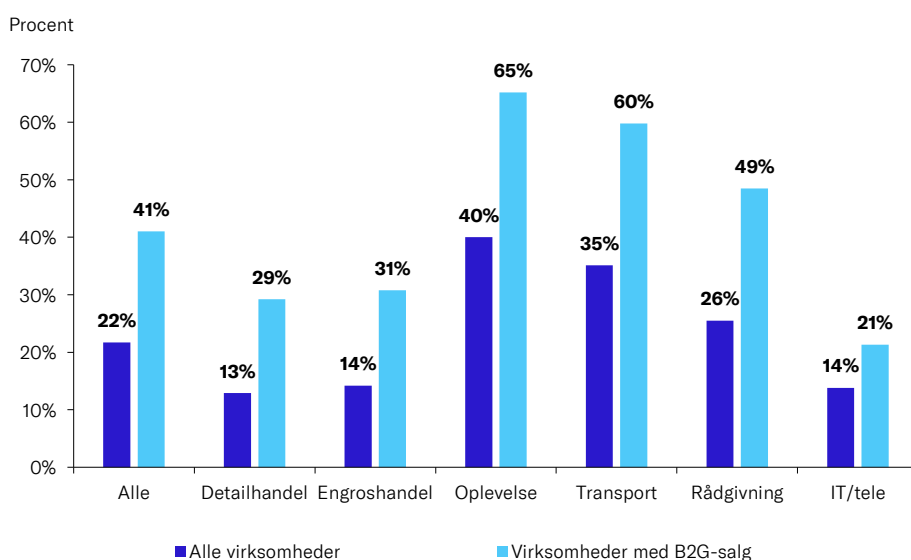
Kilde: Finansministeriet

Offentlige ordrer bliver annulleret

Undersøgelsen viser også, at fokus i den politiske aftale fra 19. september på straksbetaling og fremrykning af planlagte opgaver ikke er tilstrækkeligt. Virksomhederne oplever nemlig, at det offentlige i stort omfang har annulleret aftaler i kølvandet på corona-krisen.

41 pct. af de virksomheder, som sælger til det offentlige, har oplevet, at det offentlige annullerer igangværende og/eller indgåede aftaler som følge af corona-krisen. 39 pct. af alle virksomheder har det offentlige som kunde, så problemet er omfattende: Det berører hver femte virksomhed (22 pct.) Især oplevelse, transport og rådgivning er hårdt ramt af annullerede ordrer.

Figur 13: **Andel af Dansk Erhvervs medlemmer, der har oplevet, at det offentlige annullerer igangværende og/eller indgåede aftaler som følge af corona-krisen.**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, marts 2020.

Anm: n (alle) = 1.091, n (detailhandel) = 194, n (engroshandel) = 141, n (oplevelse) = 50, n (transport) = 188, n (rådgivning) = 94, n (IT/tele) = 123.

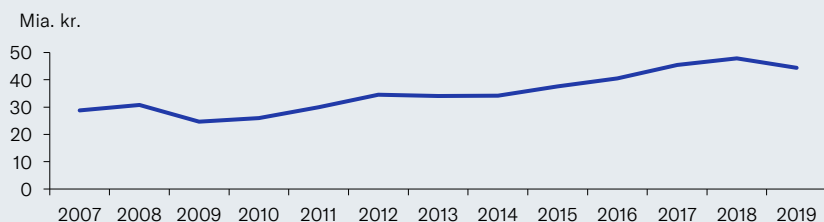
ANALYSE:

Kommunernes likviditet er høj

En analyse fra Økonomi- og Indenrigsministeriet fra marts 2019¹ viser, at kommunernes likviditet generelt er høj, og at den er øget markant gennem det seneste årti. En dugfrisk gennemgang af Social- og Indenrigsministeriets Kommunale Nøgletal viser, at dette billede stadig holder stik: De danske kommuner har tilsammen likviditet opgjort efter kassekreditprincippet¹ for i alt 44,4 mia. kr. Kommunerne har med andre ord gode forudsætninger for at straksafregne private leverandører og andre initiativer, der kan understøtte private leverandører.

Ingen danske kommuner har en likviditet opgjort efter kassekreditprincippet på under 1.000 kr. pr. indbygger, hvilket almindeligvis anses som en kritisk grænse.¹ 93 ud af 98 kommuner har en likviditet pr. indbygger på over 2.000 kr., og den mest likvide kommune, Tårnby, har en likviditet på hele 21.543 kr. pr. indbygger.

Historisk udvikling i kommunernes likviditet, (løbende priser)

Kilde: Social- og Indenrigsministeriets Kommunale Nøgletal

Om denne rapport

Arbejdet med rapporten er afsluttet den 21. marts 2020.

Dansk Erhvervs medlemsundersøgelser

Dansk Erhverv har foretaget en medlemsundersøgelse, som skulle afdække de foreløbige konsekvenser af corona-pandemien for Dansk Erhvervs medlemmer. 1.091 virksomheder har svaret på undersøgelsen. Disse virksomheder er repræsentative for Dansk Erhvervs medlemmer på størrelse, branche og region. Stikprøven er ikke nødvendigvis repræsentativ for det samlede danske erhvervsliv, da Dansk Erhverv ikke har medlemmer indenfor alle brancher. Den maksimale stikprøveusikkerhed i en undersøgelse med 1.091 respondenter er +/- 3 pct. point. Usikkerheden er naturligvis større i de tabeller eller figurer, som bygger på færre respondenter.

Om Dansk Erhvervs rapporter

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i rapporter. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs rapporter med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

Kontakt

Henvendelser angående analysen kan ske til chef for analyse og samfundsøkonomi Katrine Ellersgaard Nielsen på kae@danskerhverv.dk eller på tlf. 3374 6013.

DANSK ERHVERV

Børsen
1217 København K

www.danskerhverv.dk
info@danskerhverv.dk
T. + 45 3374 6000

Dansk Erhverv er erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening for fremtidens erhvervsliv.

Vi repræsenterer et bredt udsnit af virksomheder og brancheforeninger. Vores mission er at fremme konkurrencekraft hos vores medlemmer i en globaliseret økonomi.